

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

הדלקת הנרות: 19.01 פלג המנחה: 18.08

מוצאי ש"ק: 20.07 ר"ת: 20.30

1 OKTOBER 2021

Nr 1451

דף היומי ביצה ל"א

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

נח לשמור על קדושת הגליון

אפניו יקריא

בראשית ברא (א,א)

הנה מנהג ישראל קדושים, שמיד בסיום התורה מתחילים פרשת בראשית, ויש בזה כדי לרמז שאף בעת הסיום עיקר השמחה היא על העתיד - שכל אחד מקבל על עצמו ומתחיל מ'בראשית' כשפניו לפניו ולא לאחור, ומעתה ועד עולם יהיה חפצו בתורת ה'.

ואף אם התחדש ושוב נפל ממדרגתו, ישוב להתחדש, כמו שרמזו בתיבת בראשית שהיא נוטריקון ב' - ראשית, היינו ב' פעמים 'ראשית', שלעולם לא יתיאש מלשוב ולהתחדש בטובו בכל יום תמיד, אלא אפילו אם התחיל כבר 'בראשית' ונשבר ונפל יתחיל מבראשית פעם שניה.

ובזה יתבאר עוד הטעם שהתחילה התורה ב' ולא בא', להורות שאפילו אם כבר אינו אוהז בא' אלא בב'... שכבר התחיל והפסיק יתגבר להתחיל שוב במצב זה מבראשית.

וכן מצינו במסכת מגילה (לא,א) שנחלקו התנאים לענין קריאת התורה, חד סבר שבמקום שמפסיק לקרוא בשבת במנחה משם ממשיך בקריאתו ביום שני בשבת, ומשם ממשיך בחמישי ומשם ביום השבת שלאחריה, ואידך סבירא ליה שתמיד מתחיל בתחלת הפרשה - בשבת במנחה, בשני, בחמישי ובשבת שלאחריה, וכן נפסק, ואפשר לומר שבא לרמז לנו שתמיד בכל עת אפשר לו לאדם לשוב ולהתחיל תורתו ועבודתו מחדש - מתחלת דבר כלא היה, ואף לאחר שנפל ונסוג לאחוריו יש בידו לשוב לכור מחצבתו - לחזור ולהתעלות.

דבר נאה אמר אחד מנקיי הדעת לרמז ב'טעמי המקרא' שעל הפסוק בפרשתו (ה,כט) 'זה ינחמנו' - גרשיים ואח"כ תלישא גדולה, שבא לומר כי גם אם 'גרשו' אותנו ב' פעמים אל יבהל וישבר, אלא יעשה 'תלישא גדולה' מכל העבר, וב'זה ינחמנו' (באר הפרשה)

ויאמר א-להים יהי אור ויהי אור (א,א)

תני אורה שנבראת בששת ימי בראשית וכו' והיכן היא, נגנזה והיא מתוקנת לצדיקים לעתיד לבא (בראשית רבה פרשה א)

דברי המדרש צריכין ביאור, מהיכן ידעין האור הראשון נגנז לעתיד לבא?

בזעת אפיך תאכל לחם (ג,ט)

פעם אחת נכנס איש אחד לרה"ק ר' נטע"לי מוועלפלאלי זצ"ל והתאונן לפניו שיש לו פרנסה טובה ובהרחבה, אמנם הוא מתעמל כל כך והעבודה קשה לו, וענה לו הרה"ק: כתוב בתורה בזעת אפיך תאכל לחם, אלא מה, אם משכימים בבוקר בשעה חמישית ומתעמלים בתוס' או על רש"י, יוצאים בזה מאמר הכתוב הנ"ל, והפרנסה באה בניקל.

(שיח וקנים ח"ג, עמ רנ)

מודעה משמחת

החל מהשבוע הבעל"ט פרשת נח

יתקיים שוב אי"ה

בכל יום חמישי בערב - ליל ששי

בשעה 20.00

שיעור

בפרשת השבוע

ע"י

מרן הרב שליט"א

בקלויז טשורטקוב

תפלת ערבית לפני השיעור בשעה 19.45

ואפ"ל דהנה תיבת 'יהי מורה על לשון עתיד, אולם כשבא ו"וי בראשה היא מתהפכת ללשון עבר, ולפי זה בבריאת האור שהקב"ה אמר 'יהי אור' פירושו לשון עתיד, דהיינו להיות האור מאיר תמיד בכל יום, אולם הכתוב אומר מיד 'יהי אור' והוסיף ו"וי המהפכת לשון עתיד לעבר, דלא אמר ויעש האור אלא 'יהי אור', ומזה הוציאו חז"ל דהאור שנברא להיות מאיר תמיד בכל יום נעשה לעבר ונגנז ושוב אינו מאיר, עד לעתיד לבא. (הגרי"א מוילנא)

ויהי ערב ויהי בקר (א,ה)

קודם ערב ואחד כך בוקר, כי אצלנו היום הולך אחר הלילה, לא כן אצל האומות הלילה הולך אחר היום. וזה הוא גורלו של עם ישראל, הלילה המרמז ליסורים הוא אצלנו קודם, ותקותנו שאחר היסורים יבוא יום ישועתנו, ואצל האומות הוא להיפך, כאמור צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלוו והרשעים להיפך.

ומפאת זה אצלנו עם ישראל יום השבת הוא ביום האחרון של השבוע, ואצלם יום מנוחתם הוא בתחלת השבוע, יען אצלנו תהיה המנוחה בסוף, ואצלם בסוף יסורים. (אמרי שפר)

ויאמר א-להים יהי רקיע בתוך המים (א,ו)

ביום הראשון עדיין לחים היו, וקרשו בשני מגערת הקדוש ברוך הוא באומרו יהי רקיע (רש"י).

צדי בלעל מה 216

סימנא טבא

אחר החג, וחדש חשוון, יתאמץ ביראת שמים ותלמוד תורה לשמה, כי תחלת השנה, והוי סימנא טבא לכל השנה. ועתה כי קרוב הוא לעשרת ימי תשובה צריך להורות ולהראות כי כל מה שעשה לא היה לפניו ח"ו, ואם עתה יתחיל לפרוק עול ויתרשל מעבודת ה' לא לרצון יהיה ח"ו, לכן אדרבא יעשה סימן טוב לכל השנה, ירוץ כגבור בעסק התורה והמצוה כיד ה' הטובה עליו.

(מורה באצבע לחיד"א, אות רצ"ח)

בראשית

הדלקת הנרות: 19.01 פלג המנחה: 18.08

מוצאי ש"ק: 20.07 ר"ת: 20.30

1 OKTOBER 2021

Nr 1451

דף היומי ביצה ל"א

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

נח לשמור על קדושת הגליון

קריאת שמע ליל ש"ק בראשית משעה 20.00
סוף זמן ק"ש ש"ק בראשית בבוקר
מג"א: 10.01/9.48 - גר"א: 10.37

שעות הקבלה

של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30
בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)

קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה *

בכל יום חמישי
רעיון קצר על פרשת השבוע
מפי מרן הרב שליט"א
בקו הקהלה
03.233.55.67 → 8 → 1

אמר החידושי הר"ם זי"ע, מטעם זה יבואר הא דנקרא יראת ה' בשם יראת שמים, אע"פ שצריך לירא מה' ולא מן השמים, שהכונה שצריך האדם לשאוף שיהיה לו יראת 'שמים', שהיתה חצי קדיש, ההפסדה "כה אמר" (ישעי"א מב) עד "ואחרי לא יהיה".

מטק אור הקהלה

שבת פ' בראשית, כ"ו תשרי.

הדלקת הנרות: 19.01 (פלג המנחה: 18.08)

ערבית, של שבת כנהוג.

שחרית, כנהוג, שמונה-עשרה, חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל, שיר של יום, קורין ז' גברי בפרשת בראשית, חצי קדיש, ההפסדה "כה אמר" (ישעי"א מב) עד "ואחרי לא יהיה".

מברכין חודש מרחשון, "יהיה ביום הרביעי ובויום החמישי", (דער מולד וועט זיין מיטוואך נאכמיטאג, 12 אזויגער, 11 מינוטען און 12 חלקים). אין אומרים אב הרחמים. אשרי, יהללו, מזמור לדוד, ובנחה, מכניסין הס"ת להיכל.

מוסף, כנהוג, חצי קדיש, שמונה-עשרה, חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, אנעים זמירות.

מנחה, כנהוג, קרבנות, אשרי ובא לציון, חצי קדיש, קריאת התורה קורין ג' גברי בפרשת נח, (אין אומרים חצי קדיש אחר קריאת התורה, וכן בכל שבת בקה"ת של מנחה), יהללו, לדוד מזמור, ובנחה, חצי קדיש, שמונה-עשרה, חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל, עלינו, (אין אומרים צדקתך). ברכי נפשי.

מוצאי שבת: 20.07 (לשיטת ר"ת: 20.30)

יום ג' נח, כ"ט תשרי, ערב ראש חודש מרחשון, אין אומרים יום כיפור קטן.

א' דראש חודש, יום ד' פרשת נח, ל' תשרי.

ערבית, כנהוג, השמש מכריז יעלה ויבא, שמונה-עשרה, יעלה ויבא, ואם שכח בערב אינו חוזר. (יעלה ויבא גם בברכת המזון. שכח בברהמ"ז גם ביום אינו חוזר).

(המשך בעמוד ב)

רבי יוסף ענגיל זצ"ל

"גליוני הש"ס" - א' חשוון תר"פ

מתולדותיו

הגאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל נולד בשנת תרי"ט בטורנא לאביו הגאון רבי יהודה ענגיל זצ"ל. כשהגיע לפרקו נשא את בת הנגיד ר' משה קליינר מבענדין, ועבר אז לגור בבענדין, משם עבר לעיר הגדולה קראקא, שם נתכהן לראב"ד הקהלה. עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לעיר וינה, שם חי עד פטירתו. הוא היה מגדולי גאוני ארץ בודון, החיפּוּתו עמקוּתו ובקיאָוּתו בכל התורה כולה היו להפליא. חיבר יותר ממאה ועשרים חיבורים בכל מקצועות התורה הנגלה והנסתרת, חלק מספריו הן: "ע' פנים לתורה", "שב דנחמתא", "לקח טוב", "אתוון דאורייתא", "בית האוצר" ב"ח, "צינונים לתורה", "גבורות שמונים", בן פורת יוסף" ב"ח, "גליוני הש"ס" ועוד רבים שנשארו בכתובים. נסתלק לגנזי מרומים ביום ב' דר"ח חשוון תר"פ, ומנוחתו כבוד בווינה יצ"ו. (בחצר הלוי, עמ' ריא)

הוא יגדל מהם

כשהיה רבי יוסף בן ארבע עשרה שנה, נזדמן ששהה ימים אחדים במחיצת הגאון מלבוב רבי יוסף שאול נטנזאהן זצ"ל, בעל "שואל ומשיב", אשר לא פסק מלהשתעשע עמו. הם חזרו אז בעל פה על כל דבורי ה"תוספות" ממשכת יבמות, הגרי"ש ציטט תוספות אחד ו"הטארנער עילוי" (כפי שנקרא בפי יהודי גאליציה) את התוספות הבא, הגרי"ש מזכיר פסוק מתנ"ך, והעילוי הצעיר מצטט בע"פ את דברי רש"י על אתר. כפי שסיפר הרה"ג רבי משה לייטר מניו יארק, התבטא אז הגרי"ש בהתפעלות: "ראיתי כבר גאונים גדולים, אך הוא יגדל מהם...". (מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ב)

בין שני צדי צדק

כ"ו תשרי

תקע"ז: רבי אהרן [ב"ר מרדכי] מזיטאמיר - תולדות אהרן

תקפ"ז: רבי אשר [ב"ר אהרן] - האדמו"ר מסטאלין

כ"ז תשרי

ד'תקמ"ט: רבי יצחק [ב"ר שמואל] - הרי"ב בעל התוספות תק"ב: רבי אלעזר [ב"ר שמואל שמעלקא] רוקח - מעשה רוקח

תש"פ: רבי שאול [ב"ר מרדכי יעקב] ברייש גאב"ד קהילת "אגודת אחים" בציריך - שאילת שאול

כ"ח תשרי

שצ"ד: רבי אפרים זלמן [ב"ר נפתלי הירש] - תבואות שור

כ"ט תשרי

ג'תמ"ט: שמעון הצדיק [ב"ר יהושע] - משיירי כנסת הגדולה

תר"א: רבי אברהם דוד [ב"ר אשר אנשיל] וואהרמן מבוטשאטש - דעת קדושים, אשל אברהם

תרמ"ה: רבי מנחם מענדיל [ב"ר חיים] האגער - צמח צדיק, האדמו"ר מוויזניץ

תר"פ: רבי אברהם חיים [ב"ר משה] הורוביץ - אבד"ק פלאטנש

תרפ"ד: רבי שמואל צבי [ב"ר יחיאל] דאנציגער - תפארת שמואל - האדמו"ר מאלכסנדר

תש"ג: הקדוש רבי ישראל [ב"ר חיים מאיר יחיאל] שפירא - האדמו"ר מגראדזיסק

ל' תשרי

תרס"ז: רבי צבי הירש [ב"ר מאיר] - מהר"ץ חיות

א' חשוון

תרל"ח: רבי יששכר דוב בער [ב"ר משה] הכהן מוולברוד - עבודת יששכר

תר"פ: רבי יוסף [ב"ר יהודה] ענגיל - גליוני הש"ס ועוד

תש"ן: רבי ישראל [ב"ר יהושע] שפירא - האדמו"ר מבלאזוב

ב' חשוון

ש"ו: רבי שמואל [ב"ר משה] די מודינא - מהרשד"ם

תשכ"ד: רבי ברוך [ב"ר ישראל] האגער - מקור ברוך - האדמו"ר מסערעט וויזניץ

רב חילו בתורה

מסופר שכאשר עמד להדפיס את חיבורו הראשון "ע' פנים לתורה" שתירץ בו קושיא אחת בשבעים אופנים, הראה אותו תחלה לשארו הגאון מהר"ש ענגיל זצ"ל מראדמישלא, וזה עיין בו ימים אחדים ואמר לו: "כל התירוצים הם כפתור ופרח, להוציא תירוץ אחד!" השיבו רבי יוסף מינייה וביה: "מר מתכוין בודאי לתירוץ פלוני..." ורבי שמואל ענה בחיוב כשהוא נרגש ונפעם כולו מתפיסת הבזק שלו. "ובכן" המשיך רבי יוסף "הסיבה היא מפני שאני משתמש בש"ס וילנא המתוקן, ושם הנוסחא ברש"י אחרת, וממילא גם התירוץ שלי עולה יפה...". מרגלא בפומיה: "עד שלא יודעים לספור אותיותיהם של רש"י ותוספות, אין מה לחפש בספרים אחרים". מטעם זה הוא כמעט לא הזדקק בימי חורפו לחיבורי האחרונים.

כאשר שמע פעם אחת משארו הנזכר, שמקובל בידו, כי ה"נודע ביהודה" וה"חתם סופר" נשלחו מן השמים לקבוע הלכות בישראל (כי רבי יוסף ענגיל שלח פעם לשאול את מהר"ש ענגיל זצ"ל, למה בתשובותיו מאריך לפלפל בדברי ה"נודע ביהודה" וה"חתם סופר", ומקצר בדברי עצמו, הלא נהירנא שעוד בגיל הבחורות נחשב כבר ל"פוסק" מושלם? והשיבו: "מקובלני מרבתי, שה"נודע ביהודה" וה"חתם סופר" נשלחו ממרום לקבוע הלכות בישראל, ולכן טוב לי להיות הופך בדבריהם מאשר בסברתי שלי..."), טרח להשיג את ספריהם בהשאלה ולמד מתוכם ימים אחדים, עד אשר נצר בזכרונו אפילו את תאריכי השאלות ושמות הרבנים השואלים, ואז התבטא: "אכן שליחים היו, ומילא שליחותם באמונה...". (מריבצי תורה מעולם החסידות ח"ב)

מרא דכולא תלמודא

בספר 'גשמי ברכה' מביא מה ששמע מרבי משה ברייער ז"ל ששמע מהגה"צ רבי הערשיל שמרלר זצ"ל ר"י חיי עולם שמלפנים גר בווינה, שפעם התבטא אליו הגה"ק רבי יוסף ענגיל זצ"ל - שבסוף ימיו גר בווינה - שאפילו יאבדו כל השס"י בעולם ח"ו, מסוגל מזכרונו להחזיר את כל הש"ס עם פירוש רש"י וחילופי הגרסאות.

ובענין גודל זכרונו אמר רבי יוסף ענגיל עוד לרבי הערשיל הנ"ל, דדרכו היה לחזור על כל הש"ס כל שלשה חדשים, ופעם פקד הרופא על הגרי"ש שאסור לו ללמוד מבפנים, ואמר לו בדרך צחות, שרק אז נודע לו שיש לו כח זכרון, כי כל ימיו למד ולמד וחזר תמיד על כולא תלמודא ולא ידע כלל שיש לו זכרון ורק כעת נודע לו שיש לו זכרון...

סיפר הרה"ח ר' יואל רייצער הי"ו ששמע מהגאון מטשעביץ זצ"ל ששמע מרבי יוסף ענגיל זצ"ל, שמדי יום היה לו סדר בקיאות של לימוד כמות גדולה של דפי גמרא (אע"פ שהיה עמקן עצום בתורה כמו שנראה מספריו), ואמר פעם שבסדר זה אפילו אם מתייצב 'קלאָץ' בדרכו (-היינו שמתקשה בקושיא עצומה) ג"כ אינו מפסיק לעיין, כי סדר זה מיועד ללימוד בקיאות, ואין להפסיק בו מחמת קושיות. (באר הגן, גליון עט)

חידושי תורתו

סיפר (הגאון רבי שמואל הלוי וואזנער זצ"ל בעל "שבט הלוי"): את רבי יוסף עוד זכיתי לראות בילדותי בעירנו וויען, ודכירנא איך שאבי מורי הצביע לי עליו באמרו 'זהו רבי יוסף ענגיל'.

והוסיף (הגרי"ש וואזנער), ר' יוסף ענגיל היה לו כל כך טוב בוויען עד כדי שלא רצה לחזור לקראקא, רק ישב ולמד כל הזמן, לא היה לו האופי" (טיפ) של פוסק.

וסיפר (הגרי"ש וואזנער) שביקר אצל הרב מקאצק (הרב יצחק מנחם מארגענשטערן נכד הרה"ק הרמ"מ מקאצק) חתן רבי יוסף ענגיל שהתגורר בוויען, וברצותו להנותו הכניסו לבית גנזיו והראה לו את תשעים החיבורים של רבי יוסף, וביניהם חיבוריו "בית האוצר" על כל האותיות, וכן כ-30-25 חיבורים

ברכת מזל טוב

לחתני התורה

וחתני הבראשית

בבתי הכנסת ובבתי המדרש בעירנו

יזכו לשמוח בשמחת התורה, המשמחת לב ועינים מאירה, נותנת עושר וכבוד וחיים ותפארה, מארכת ימים ומוסיפה גבורה, לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה, ומקיימי מצות בתוך עם יפה וברה, ויזכו לשמוח בשמחת בית הבחירה, אכ"ר.

הנהלת הקהילה

א ייזיב ווארט

ויקרא האדם שם אשתו חוה כי הוא היתה אם כל חי (ג, 2)

אויב אזוי פארוואס האט ער איר נישט גערופען "חיה" מיט א יו"ד?
נאר וויבאלד ער האט זיך דערוואוסט אז ער איז נישט אנגעטוהן, "וידעו כי עירמים הם", האט ער נישט געוואלט אזוי דערמאנען דעם אייבירשטערס נאמען, און "חיה" האט אין זיך י-ה, האט ער איר דערפאר גערופען "חיה" מיט א וי"ו. (חתם סופר)

על הש"ס ע"פ קבלה, ושושה חיבורים על ל"ט מלאכות. בתוכם ראה תשובה אחת בהלכות עירובין שנכתבו בה חידושים על כל מסכתא דעירובין, וסיפר לו חתנו הנ"ל העובדא בזה, שכאשר באה השאלה לפני ר' יוסף גמר בדעתו שהיות שלא חזר זה מכבר על מסכתא דעירובין, לכן בטרם ישיב על השאלה יחזור על כל המסכתא בעיון, והיות שהיה לו "רש"י קאפ" (מח מהיר) נתחדשו לו אז חידושים בכל המסכתא, וכללם באותה התשובה.

כמו כן ראה את החיבור "גליוני הש"ס" על סדר קדשים שלא נדפס. אודות חיבור זה סיפר (הגרי"ש וואזנער) שבהיותו בפשעמשיל אצל רבי פיניעלע מאוסטילא זצ"ל פגש את ר' הרצ"ל ענגיל (בן אחיו של ר' יוסף), והלה סיפר לו שר' יוסף בקש מחותנו ש"ס זיטאמיר, אמנם לא מחמת שהעדיף דפוס זה, אלא מפני שיש בו גליון גדול לחיני חידושים, ועל (המשך בעמוד ג)

מתוך לוח הקהלה (המשך)

שחרית, תפלה כנהוג, (יש אומרים "ובראשי חדשיכם" בסדר הקרבנות), שמונה עשרה, יעלה ויבא, ואם שכח חוזר (יש אומרים שבשחרית אם שכח יעלה ויבא וזכור רק אחר שכבר התפלל מוסף אינו חוזר), חצי הלל, קדיש לתקבל, שיר של יום, (ברכי נפשיו), מוציאין ס"ת וקורין ד' גברי בפ' "צו את בני ישראל" (פרשת פינחס), לכהן: מן "וידבר" ג' פסוקים עד "עולה תמיד", ללוי: חזרו ל"ואמרת" וקורא ג' פסוקים עד "רביעיית ההיין", לישראל: מ"עולת תמיד" עד "ונסכה", לרביעי: "ובראשי חדשיכם" עד "יעשה ונסכו", חצי קדיש, הגבהה גלילה, אשרי ובא לציון (אין אומרים למנצח), יהללו, מכניסין ס"ת להיכל, חצי קדיש ואח"כ חולצין התפלין, (יש מניחין תפלין דר"ת לאחר קדושה דשחרית, ויש אחר אשרי ובא לציון, ויש מניחין אחר כתר).

מוסף דר"ח כנהוג, שמונה עשרה, "ראשי חדשים לעמך נתת", "ולכפרת פשע" (עד אדר ב'), חזרת הש"ץ, קדיש לתקבל, אין כאלקינו, עלינו.

סעודת ר"ח, מצוה להרבות בסעודת ר"ח.

מנחה, כבכל יום, שמונה עשרה, יעלה ויבא (ואם שכח חוזר).

ב' דראש חודש, יום ה' פרשת נח, א' מרחשון, כדאמתול.

תקופת תשרי: יום ה', א' מרחשון, בשעה 9:00 בבוקר.

שבת פרשת נח, ג' מרחשון. הדלקת הנרות: 18.46 (פלג המנחה: 17.55).

ברכת מזל טוב חמה ולבבית
להר"ר יוסף חיים שיעראדזקי הי"ו
מזכ"ל משרד הקהלה
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל הכנס הבן שיחיו לעול המצוות
ירוו ממנו ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

שיעור חדש
החל מיום ב' פרשת נח הבעל"ט
יתחיל אי"ה שיעור חדש
בביהמ"ד "מוריה"
ע"י הרב פנחס מיללער שליט"א
השיעור יתקיים
בימים ב', ג, ד' ה' - בשעה 20.15 בערב
מתחילים מסכת בבא בתרא
לפרטים: 0475.543.280
בברכת התורה, המארגנים

אויר צח, בעת שהרה"ק מבלאזשוב היה הרב שם, ובשעה שאכל את סעודתו ראיתי שהוא מכוין כוונת האר"י. וסיים הרב מפרעמיסלא, כאשר סיפרתי זאת אחר כך לרבי משה פוילישער (אדם חשוב ותלמיד חכם שברח ממדינת רוס"י מחמת הצבא והי' מסתובב אצל הרה"ק מבלאזשוב), אמר לי ר' משה שהוא זוכר ג"כ כשר' יוסף ענגעל היה אצל הרה"ק מבלאזשוב, והרה"ק כיבד אותו אז שיאמר תורה, ועשה כדבריו, וסיים ר' משה, ט"ו מינוטין הראשונים הבנתי מה שאמר, ואחר כך כבר לא הבנתי כלום, מחמת גודל העמקות. (שיח קנים ח"ג)

ריכוז המחשבה

אמר מוח"ז (הגר"ש וואזנער זצ"ל), שעיקר כח הלימוד והריכוז של ר' יוסף ענגיל בא ע"י כתיבת חידושו. וסיפר שהיה כותב תמיד עד כדי כך שאף בשבת כתב בידי באויר כיון שזאת היה טבעו, שבכך היה מרכז את מחשבתו לעיון. ור' יעקב טייטלבוים זצ"ל סיפר שנכח בעת פטירתו, ובעת הגסיסה, ארהו כותב בידו באויר.

עוד סיפר (הגר"ש וואזנער זצ"ל) ששמע מר' יעקב טייטלבוים זצ"ל שפעם שהה הגר"מ אריק באחת מעירוות המרפא הסמוכות לויען, ור' יוסף ענגיל שהה שם גם הוא, והלך הגר"מ אריק (עם מלוים) לבקרו באכסניתו, וכשנכנסו אליו מצאנהו בעיצומה של כתיבה, ובקש מהם שימחלו לו על שקשה לו לקבל את פניהם באמצע ריכוז המחשבה בכתיבה, וכאשר יסיים הענין יבוא אליו (לביטוי מאיר) להראות (המשך בעמוד 2)

פריקט של אגודת ישראל
בריטניה
97 Stamford Hill, London N16 5DN

אגודת ישראל
SHIDDUCHIM

אינפורמאציע
Application Form
for Singles
& Shadchanim

Confidentiality assured

לקבלת טופס הרשמה
לשידוכים ולשדכנים

PLEASE CONTACT
נא ליאור קשר

טל: 0044 (0)20 3240 0117
מייל: shidduchim@agudas.org.uk
טל: 0044 (0)872 352 6955

הקדים ואמר שאחד הלומדים הקשה לו קושיא זו בדרך בואו לביהכ"נ, והאר"י לתרץ את הקושיא בחריפות ובקיאיות נפלאה בכל מיני אופנים, עד שנמשכו הדברים כשתי שעות, ושכח לגמרי לדרוש על הענין שעליו הכין את עצמו לדרוש. (גשמי ברכה, עמי תקלו)

כולו מחשבה

העיד אחד מתלמידיו (של הגאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל) מתקופת קראקא, שרבינו (הגר"י ענגיל זצ"ל) דבק בתורתו של המהר"ל, משום שכל כולו "מחשבה".

כאשר עלה לדרוש את דרשותיו בשבתות דריגלא, בשבת שובה ושבת הגדול, פתח את דבריו בציטוט בעל פה מפרק שלם של המהר"ל, ולאחר מכן בנה את הדרוש הנפלא שלו. (שמעתי מהגאון ר' שמואל וואזנער זצ"ל, ששמע מהר"ר דוד'ל כהן ז"ל - תלמידו של רבינו בתקופת קראקא).

(אלה תולדות יוסף, עמי 39)

במלין סתימיני

סיפר הגה"צ ר' אהרן צבי ווייצנער מפרעמיסלא, כשגר הרה"ק מבלאזשוב זצ"ל בפרעמיסלא הסתופפתי בצלו. וזכר אני פעם באחרון של פסח שהלך הרה"ק מבלאזשוב לבית בתו הרבנית הצדקנית מרת אלטשא ע"ה אשת הרה"צ ר' ברכ"י מאוהעל ז"ל (בעלה נסתלק בפעסט ונשארה אלמנה וגרה סמוך לשולחן אבי') והמנהג היה שבאחרון של פסח הלך אחד לחבירו להראות שאין מקפידים זה על זה (מען מיישט זיך) על כן הלך הרה"ק מבלאזשוב לבתו.

ביני לביני הגיע הראש בית דין, הגאון ר' הערשעלע גלאזער ז"ל, ורצה ללכת לשלחנו הטהור של הרה"ק מבלאזשוב, אמרתי לו שהרה"ק הלך לבית בתו, והראיתי לו דירתה, ונתלוית אליו.

כאשר נכנס הראב"ד שאלו אותו הרה"ק מבלאזשוב אם היו לו שאלות בהלכות פסח, וענה ר' הערשעלע שהוא נותן הכשר על יין שרף לפסח, ונסע לקראקא להגאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל לשאל את פיו אם יתן הכשר על יין שרף, דמרגלא בפומייהו דאינשי שיין שרף הוא חמץ וכעת יכשיר היי"ש לפסח. וענה לו ר' יוסף ענגיל, כתבו התוספות בכורות דף י' ששומן איקרי חלב, וכי משום הכי לא יאכלו שומן! והיינו שאין חשש בזה.

אחר כך דבר הרה"ק מבלאזשוב עם הראב"ד ר' הערשעלע אודות הגאון רבי יוסף ענגיל, וסיפר שרבי יוסף היה פעם אצלי (כמדומה שנסע ליאוארניק לשאוף

מי האיש החפץ חיים

בס"ד, ערב שבת בראשית שנה "שביעת" לפ"ק מקדמים אנו בברכה את הרב הגאון המפורסם, פה מפיך מרגליות, מרביץ תורה לעדרים, ה"ה רבי **נחום בערגמאן שליט"א** ראש ישיבת "תולדות משה אריה" מו"ץ "משמרת השלום" ומג"ש ב"קול הדף" *

הרב הגאון שליט"א ישמיע שיעור **בהלכות לשון הרע**

בענין קבלת לה"ר, ובענין מחשבת לה"ר

שיתקיים אי"ה

ביום ראשון פרשת נח, כ"ז תשרי תשפ"ב
בביהמ"ד "בית יצחק" פשעווארסק

בשעה 21.00 בערב

כל תושבי עירוני שיחיו מוזמנים - שמעו ותחי נפשכם *

ביום שני פרשת נח, כ"ח תשרי הבעל"ט
תתקיים אי"ה מסיבה לכבודו של אורחנו הדגול שליט"א
בבית ידידנו הר"ר אליעזר יחזקאל לובעלסקי הי"ו

Lange Leemstraat 279

משעה 20.00 בערב

בואו בהמוניכם לכבודה של תורה

בברכת ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

ידידיו ומעריציו

רבי יוסף ענגיל (המשך)

ש"ס זה כתב את חיבורו "גלוני הש"ס"

(בחצר הלוי, עמי ריא)

שחלק מחכמתו

כששבת פעם הגאון רבי נפתלי שווארץ זצ"ל אבד"ק מאד, בנו של הגאון הצדיק בעל "קול אריה" זצ"ל, בעיר המרפא קרעניץ, במחיצת הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זצ"ל, יחד עם רבנים נוספים ממדינת אונגארן, הציעו לו למחרת השבת כמה מרעיו הרבנים, להתלוות אליהם לבקר במעונו של רבינו (הגאון המפ"ר רבי יוסף ענגיל) זיע"א, הנמצא בקרבת מקום למנוחה ולרפואה. זה מכבר שמעו על גדלותו של רבינו, עוצם חריפותו ורוב בקיאותו, על כן רצונם עז להכירו ולקבל פניו. נענה להם רבי נפתלי בחיוב והצטרף אליהם בביקורם במעון רבינו זיע"א. כעשרים רבנים חשובים נמנו אז על המבקרים בבית רבינו זיע"א, והוא גם הוא שמח לקראתם ושש להשתעשע עמם בשעשועי דאורייתא. גם עבורו היתה זאת הזדמנות ראשונה לפגוש בגדולי אונגארן. עד מהרה קמה ביניהם שיחה עשירה בדברי תורה, הראשון פתח בשאלה, השני המשיך בספיקותיו ואילו השלישי בחן וניסה את רבינו בענינים שונים, כדי לראות האמנם נכונים הם השמועות על רבינו שאין דבר בתורה נעלם מהם.

ואכן, על אתר השיב רבינו לכולם תשובה כהלכה. בש"ס הקטן שהיה מונח לפניו בכרך אחד, הראה באצבעו על כל דף ודף, וכך עבר ממסכתא למסכתא, עד שהשתוממו האורחים החשובים למראה עיניהם וברכו עליו ברכת "שחלק מחכמתו ליראיו".

ועוד ספרו עדי ראייה על אותו מחזה פלאי, כי כאשר דפדף רבינו בספר הש"ס ברשותו, כדי להראות להם מקור דבריו בתוך הגמרא, מצא כל דבר תיכף ומיד, תוך רגעים אחדים, מרוב הרגלו בדפי הש"ס והכרתו את צורתם ותוכנם. (אברך, גליון יב)

כמעין המתגבר

סיפר לי הישיש הרה"ח ר' שלמה ראזין, ששמע בצעירותו בשנת תרפ"ד, שפעם כשהלך הגאון רבי יוסף ענגיל ביום חג השבועות לדרוש בבית הכנסת בקראקא, בדרך הליכתו הקשה לו אחד קושיא על הגמרא בסוגיא דמתן תורה (שבת פז-פט). כשבא הגר"י ענגיל לביהכ"נ והתחיל לדרוש,

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו"
דרך E-mail - נא לפנות:
m.hadass@skynet.be

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

ציווי אמן לטובה

שמואל יעקב ב"ר מיכאל מרדכי זאב ביבלמאן נ"י
ביהמ"ד זכרון בנימין

בר מצוה

משה אפרים ב"ר יוסף חיים שיעראדזקי נ"י

תלמידיו בירושלים אודות רבי יוסף ענגיל, והזכיר את ספרו "גבורות שמונים" המיישב קושיא אחת בשמונים תירוצים, אמר: "אל תדמו בנפשכם כי רבי יוסף יישב את הקושיא בשמונים אופנים, ואח"כ קרא למערכה "גבורות שמונים", לא כי אלא מקודם קרא שם ליצירתו "גבורות שמונים" ואח"כ העלה את התירוצים, ואלמלי קרא רבי יוסף למערכה "גבורות מאה" היה מתרץ לנו לא פחות ממאה תירוצים..." (מריביצי תורה מעולם החסידות ח"ב)

"חלה לשריפה"
אפשר להביא חלה לשריפה
למשרד הקהלה
בימים ובשעות דלהלן:
יום א' פ' נח, כ"ז תשרי
בין 10.00-12.00 לפנה"צ
יום ב' פ' נח, כ"ח תשרי
15.00-17.00 / 10.00-12.00

טקנון בני חרקה

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)	
op vrijdag 1 oktober	
Rotti, Lamoriniëstraat 187	239.09.56
op zaterdag 2 oktober	
Vandenabeele, Grote Steenweg 9a	230.94.42
Grote Markt, Grote Markt 56	233.01.86
op zondag 3 oktober	
Bankapotheek, Mechelsestwg. 12	281.53.22
op maandag 4 oktober	
Markgrave, Markgravelei 32	237.23.16
op dinsdag 5 oktober	
Internationale, Appelmannsstr. 11	231.67.98
De kroon, Brederodestraat 127	237.49.93
op woensdag 6 oktober	
3koningen, Grote Steenweg 99	239.02.53
Van Briel, Keizerstraat 73	233.22.37
op donderdag 7 oktober	
Kruispunt, Belgiëlei 108	230.81.81

Na 22u. op 1 oktober (ליל ש"ק):
Sollie, Kasteelpleinstraat 24

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)
Dokter van wacht - 0900.10.512
הצלה: HATZOLOH - 03.289.00.00

RUBIX - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טא: 03.500.8947	בוקר חולים: 0.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמיעעל: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טהרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חברייס: 03.80.80.424	מלב ללב: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שלוח: 0499.182.45.51
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טוהר לבנו: 03.208.52.08	יושב שבעה בביתו 115 Belgiëlei
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	א.ט.מ. - 03.500.10.75
מג"ח לרפואת הורוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemon@gmail.com

(12 3/1)

למשפ' ר' משה שלום ראזענבלאט-אללעך נ"י
למשפ' ר' יחזקאל גרינבערגער-רייכמאן נ"י

(11 3/1)

למשפ' ר' נתן מנחם אולמאן-באמבערגער נ"י
למשפ' ר' אהרן צבי וויינבערגער-דרעזדנער נ"י

בצעירותו גר בעיר טורנא ושם למד ב"קלויז" חסידי צאנז שהיה ידוע לשם ותפארת, על שישבו שם הרבה תלמידי חכמים יגיעים בתורה, ולמד שם כי היה בשורשו חסיד צאנז. לאחר חתונתו בגלל שחותנו היה מחסידי של הרה"ק בעל ה"אבני נזר" מסוכוטשוב ז"ע הסתופף הרבה בצל קדשו. בלומדו בעיר טורנא איקלע לשם הגאון רבי יוסף שאול נאטאנזאהן בעל ה"שואל ומשיב" זצ"ל, ושטחו לפניו לומדי ה"קלויז" את שאלותיהם בלימוד התורה, ולכולם השיב על אתר, אולם כשבא אליו הגאון רבי יוסף והרצה בפניו קושייתו, נשתומם ה"שואל ומשיב" מהקושיא העצומה וצוה עליו לבוא אליו הביתה לאחר שיעיין בדבר.

שמעתי מהג"ר אברהם משה באב"ד זצ"ל אב"ד גורא-האמר ולימים רב שכונת 'גבעת עליה' ביפו, שפעם היה בוועידת בערב יום כיפור ולשם איקלע גם הגאון הגדול רבי יוסף ענגיל זצוק"ל שערך שם את שלחנו הטהור והוה בדיחא דעתיה, באמצע הסעודה הכריז ואמר למסובים "מי שירצה יוגיד לי עובדא מנהג או דבור חסידי שנראה לו כדבר תמוה, אפרשו ואגיד לו על זה מקור מדברי חז"ל", והיו יושבים שם גדולי תלמידי חכמים ששטחו לפניו מעין אלה, ובגאונותו השוה על הכל מקור ראייה וסמך מדברי חז"ל. (מפי ספרים וסופרים ח"ג, עמ' לב)

בקרוב קדושים

כשרבי יוסף ענגיל דר בבענדין, מפרק לפרק היה רבי יוסף נוסע לסוכאטשוב ומתחדד בדברי הלכה עם הגה"ק ה"אבני נזר" זצ"ל. על גודל ההערצה שבעל "אבני נזר" העריץ אותו מלמדת העובדה הבאה. פעם אחת בחורף סע רבי יוסף לסוכאטשוב לשבת, ונזדמן בדיוק שבאותה שבת התקיים "קידושא רבה" במעונו של בן האדמו"ר, הוא בעל "שם משמואל", לרגלי שמחה משפחתית. ויהי ביום השבת אחרי התפלה כשהלכו כולם אל ה"קידוש", נשאר רבי יוסף לבדו בביהמ"ד, כי התעמק בעיונו באיזה ספר ולא הרגיש שכבר הלכו. ברגע שהבחין כי ביהמ"ד ריק מאדם חש לצאת ולהצטרף אל ה"עולם", ואל הפמליה שליוותה את ה"אבני נזר" בלכתו, עד כי מרוב חפזו שכח לקחת עמו את מעילו. באותו רגע הסתובב ה"אבני נזר" ופנה לאחור, וברגע שראה אותו הולך בלא מעיל בצינת היום, פנה אל בנו ה"שם משמואל" בזעקה: "אדה, ראה בעיניך כיצד ספר תורה מהלך ערום" - וכהרף עין עצר מהילוכו והפשיט מעצמו את מעילו העליון, בקראו אל רבי יוסף שיתקרב אליו בתוך ד' אמותיו, וילבישנו. (מריביצי תורה מעולם החסידות ח"ב)

גבורות שמונים

הגאון מטשעביץ זצ"ל כשדבר פעם במחיצת

מנוחה נכונה

ר' ברוך אריה יהודה לייב ב"ר מאיר שבת
ע"ה נוסבוים (63)
אנטווערפן-חצור
כ" תשרי תשפ"ב
אחיו יבלח"ט ר' שמואל אברהם נ"י
יושב שבעה בביתו 115 Belgiëlei
עד יום ג' בבוקר אחרי תפלת שחרית

מודעה חשובה

אי"ה בימים
א'-ב' פרשת נח
כ"ז-כ"ח תשרי (4-3 אוקטובר)
תתקיים

מכירת

ספרים משומשים

סטים וחלקים בודדים
במחירים זולים במיוחד
ברחוב אסטען 49
משעה 10.00 עד שעה 18.00
כל הקודם זוכה

מפנינים יקרים (המשך)

שמים" ודו"ק.
והאר"י הק' אמר שסגולה ליראת שמים להסתכל תמיד לשמים כמו דכתיב (תהלים ח) "כי אראה שמך מעשי אצבעותיך וגו' מה אנוש כי תזכרנו". והוסיף הרה"ק רבי עמנואל ממשעדרבורז ז"ע לבאר את דבריו עפ"י דברי רש"י הנ"ל, שהשמים היו מרופפים בשעת הבריאה ונקרשו ע"י גערת הקב"ה כאדם שמאיים על חבירו, וזה פירוש 'הסתכלות לשמים' כי על ידי גערת הקב"ה וע"י הסתכלות שלו לשמים ישיג יראה הלז, וזהו "יראת שמים". (שיח שרפי קודש)

רבי יוסף ענגיל (המשך)

את כתביו, ופנה ר' מאיר והלך כדי שלא להפריעו. כעבור שעה או שעתיים בא ר' יוסף לבית ר' מאיר עם הכתבים שכתב זה עתה על קאפיטל כ"ו בתהלים ע"פ דרכו בחקירות ובעמקות ולכן לא היה יכול להפסיק באמצע.

לא פסיק מגירסא

הרב יצחק הוטנר זצ"ל סיפר לתלמידיו איך כשהיה צעיר בעיר קראקוב היה אביו לוקח אותו בשבת אחרי התפלה לביתו של הגר"י ענגיל זצ"ל לומר לו "גוט שבת". פעם נכנסו, והרבנית אמרה להם שאי אפשר לומר "גוט שבת" להרב כי חטפתו שינה. אביו של הרב הוטנר בקש מהרבנית רשות להכנס לחדרו להראות לבנו איך גדול בתורה ישן. כשנכנסו לחדר נגלה לפנייה מראה נהדר. הגר"י ע"י יושב בכסא וישן, אבל ידיו מתהפכים באויר בדיוק כשהיה עושה בשעת לימודו והרצאת שיעוריו. (חידושי ר"י ענגיל - תולדות)

בפי ישרים

הגאון רבי יוסף ענגיל חיבר ספרים רבים ונכבדים בכל מכמני התורה, לבד מגאונותו היה גם איש קדוש וטהור, בת אחת יחידה היתה לו וזאת מגודל יגיעתו בתורה נחלש כחו. בלוייתו למנוחות הספידו הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל בעל ה"טל תורה" שהרבה באופן יוצא דופן להפליג בשבחי העצומים, כשחזר מן הלוייה התלוה אליו אב"ד בראד הגאון רבי אברהם מנדל שטיינברג זצ"ל בעל ה"מחזה אברהם", בדרך אמר לרבי מאיר: "חושבני שבדברי ההספד השתמשותם בדברי ה"ט"ז" (ר"ל למה שכתב וי"ד סימן שד"מ סק"א) דמותר להגויים על הנפטר בעת ההספד, ענה לו רבי מאיר נחרצות "לא הכרת אותו".

הקמת מצבה

הקמת מצבה על קברו של
ר' אליעזר חאנעס ע"ה
תתקיים אי"ה ביום ו' פ' נח, ב' מרחשון
בביה"ח "מחזיקי הדת" פיטטע בשעה 10.30